

Hoe staan onze boerenlandvlinders er 6 jaar na de atlas voor?

Jubileumdag Vlinderwerkgroep Drenthe

26 maart 2022

Stefan Pronk, Ru Bijlsma en Ben Hoentjen,

Vlinderwerkgroep Drenthe

Foto Joop Verburg

Inhoud

- **De boerenlandvlinders**
- **Trends en verspreiding**
- **Helpt u mee?**

Op zoek naar boerenlandvlinders in het boerenland!

De boerenlandvlinders

Argusvlinder

Bruine vuurvliinder

Bruin zandoogje

Hooibeestje

Klein geaderd witje

Kleine vuurvliinder

Koevinkje

Oranje zandoogje

Oranjetipje

Zwartsprietdikkopje

Groot dikkopje

Icarusblauwtje

Trends en verspreiding

- Aantal waarnemingen per soort in de periode 2016-2021
- Verspreiding per km-hok, vergeleken met de periode 1990-2001 (atlas 2003) en 2007-2015 (atlas 2016)
- Verspreidingstrend periode 1990-2020 voor Nederland en Drenthe
- Aantal soorten Boerenlandvlinders per km-hok in de periode 2016-2021, vergeleken met 1990-2000 (atlas 2003) en 2007-2015 (atlas 2016)

Het aantal waarnemingen per soort van de boerenlandvlinders in de periode 2016-2020

Aantal meldingen in

%tot =

% aandeel in totaal aantal waarnemingen in aangegeven jaar
0,0 = minder dan 0,1 %

soort	2016	%tot	2017	%tot	2018	%tot	2952	%tot	2020	%tot	2021	%tot	totaal
	37917		44941		47763		46973		49124		49845		276563
Argusvlinder	1	0,0	0	0,0	4	0,0	5	0,0	4	0,0	1	0,0	
Bruin zandoogje	4536	12,0	3872	8,6	4082	8,5	2952	6,3	3302	6,7	2744	5,5	
Bruine vuurvlinder	459	1,2	388	0,9	276	0,6	260	0,6	141	0,3	153	0,3	
Groot dikkopje	1054	2,8	2419	5,4	1661	3,5	846	1,8	1548	3,2	1055	2,1	
Hooibeestje	1458	3,8	1963	4,4	1540	3,2	1381	3,0	2131	4,3	1442	2,9	
Icarusblauwtje	609	1,6	855	1,9	828	1,7	689	3,0	555	1,1	446	0,9	
Klein geaderd witje	3688	9,7	2657	5,9	4961	10,4	3843	8,2	2827	5,8	3651	7,3	
Kleine vuurvlinder	724	1,9	2005	4,5	2943	6,2	2135	4,5	2599	5,3	1390	2,8	
Koevinkje	2396	6,3	3356	7,5	2515	5,3	1707	3,6	1635	3,3	1937	3,9	
Oanje zandoogje	1241	3,3	1337	3,0	1039	2,2	1092	2,3	1604	3,3	1372	2,8	
Oranje tipje	530	1,4	657	1,5	858	1,8	1794	3,8	2169	4,4	1250	2,5	
Zwartsprietdikkopje	1769	4,7	1052	2,3	716	1,5	1077	2,3	1310	2,7	1404	2,8	

Totaal aantal
waarnemingen
boerenlandvlinders
procentueel

18465	20561	21423	17781	19825	16845	114900
49%	46%	45%	38%	40%	34%	42%

Bron: NDFF t/m 2 april 2021

Op naar een nieuw veldseizoen

soort

vliegpiet (Bron: Dagvlinders in Drenthe 2003)

week 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41

maand april mei juni juli augustus september

Oranje tipje

Klein geaderd witje

Kleine vuurvlinder

Argusvlinder

Bruine vuurvliinder

Hooibeestje

Icarusblauwtje

Bruin zandoogje

Groot dikkopje

Koevinkje

Oanje zandoogje

Zwartsprietdikkopje

Soorten uitgelicht:

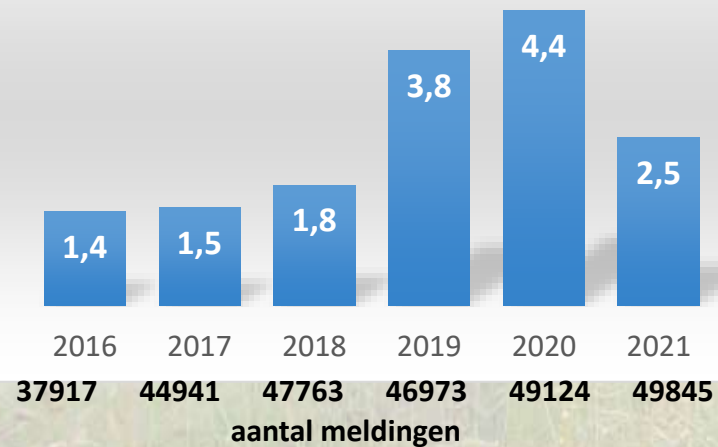
- Oranjetipje
- Kleine vuurvliinder
- Icarusblauwtje
- Bruin zandoogje
- Groot dikkopje

Selectiecriteria:

- Criterium 1 - trend die afwijkt van landelijke trend **vanaf 2009** (in volgorde conform presentatie)
- Criterium 2 – kenmerkend leefgebied/waardplant/verschillende vlieggeneraties

Oranjetipje

,% waarnemingen

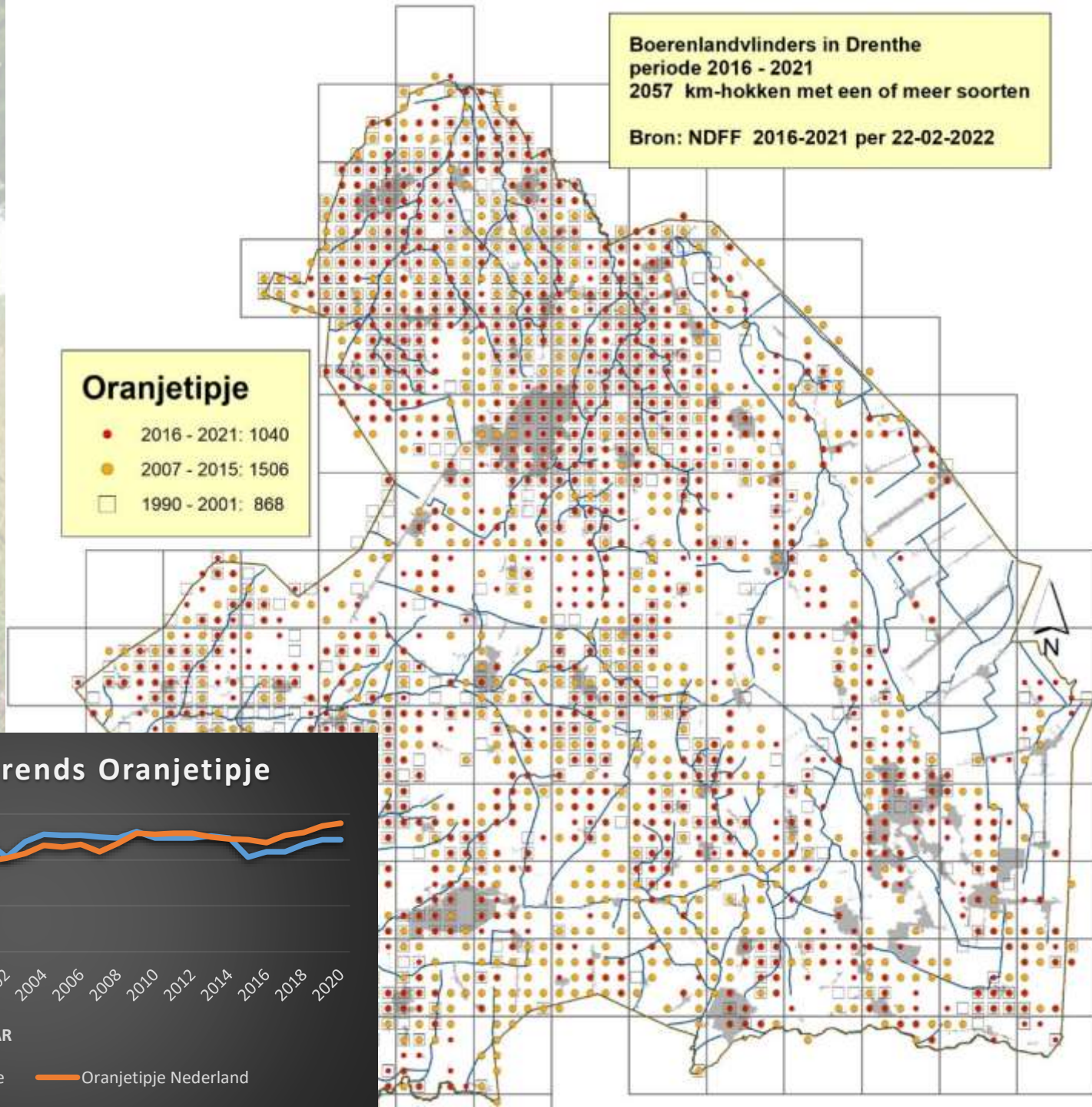

Soort	Gebied	trend 1990-2020	trend vanaf 2009
Oranjetipje	Drenthe	matige toename	matige afname
Oranjetipje	Nederland	matige toename	matige toename

Oranjetipje

- 2016 - 2021: 1040
- 2007 - 2015: 1506
- 1990 - 2001: 868

Boerenlandvlinders in Drenthe
periode 2016 - 2021
2057 km-hokken met een of meer soorten
Bron: NDFF 2016-2021 per 22-02-2022

Verspreidingstrends Oranjetipje

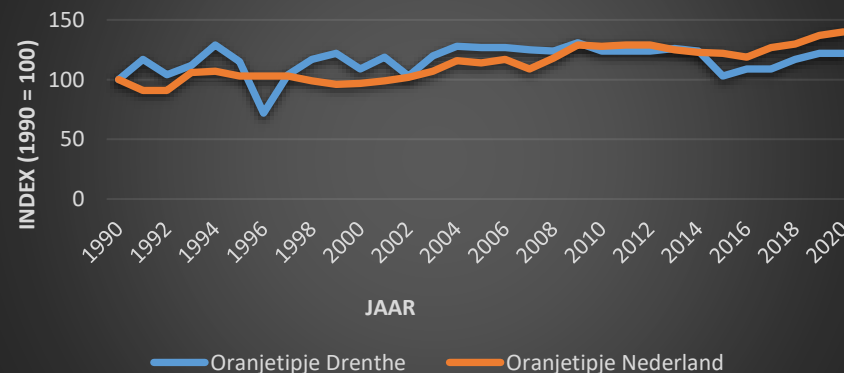
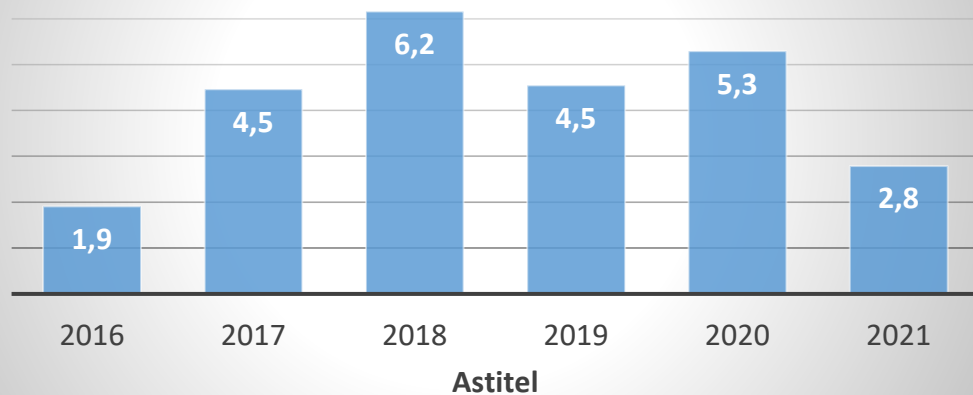

Foto Hans van Hoorn

Kleine vuurvliinder

%waarnemingen

Soort	Gebied	trend 1990-2020	trend vanaf 2009
Kleine vuurvliinder	Drenthe	stabiel	stabiel
Kleine vuurvliinder	Nederland	stabiel	matige toename

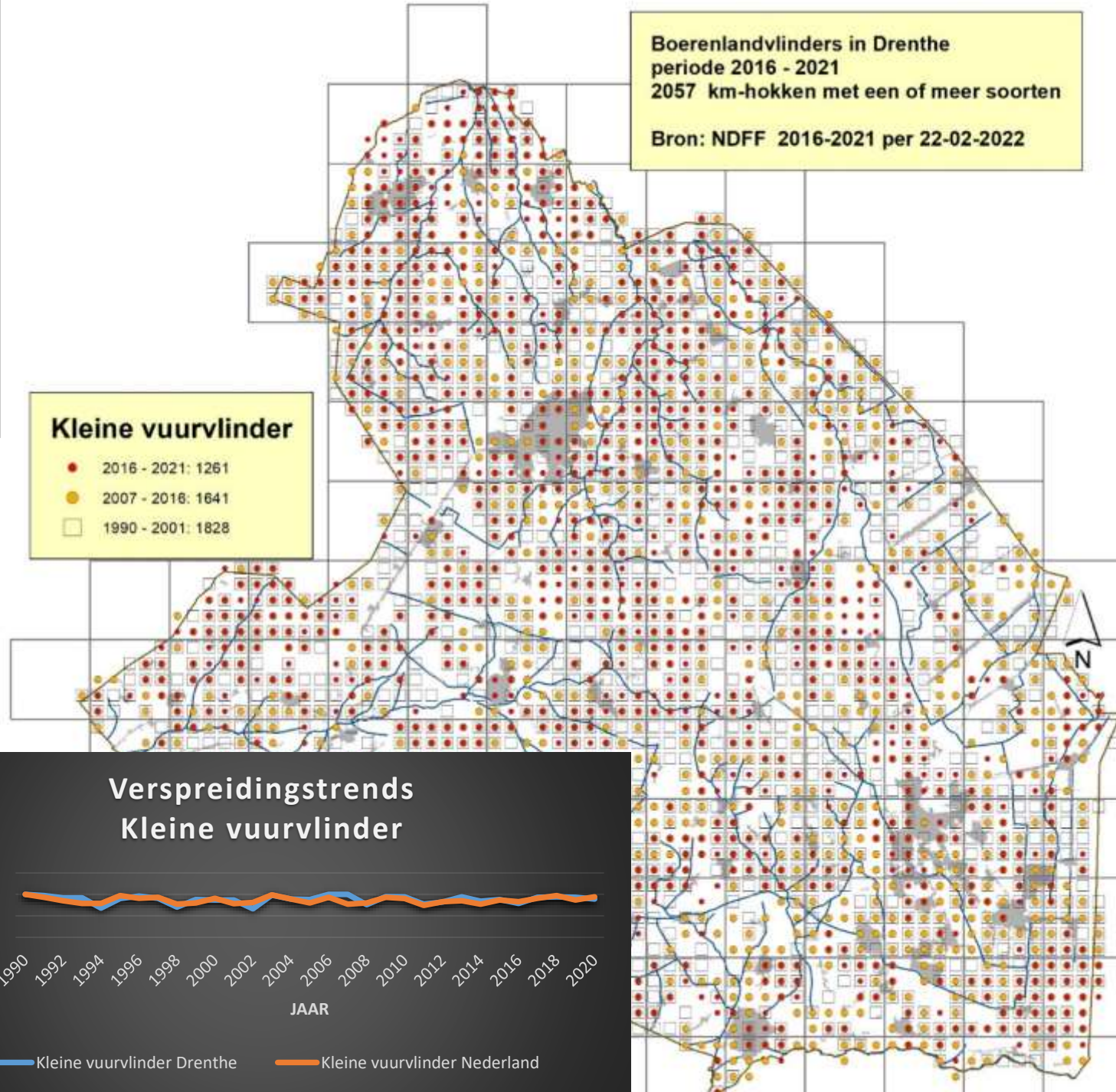
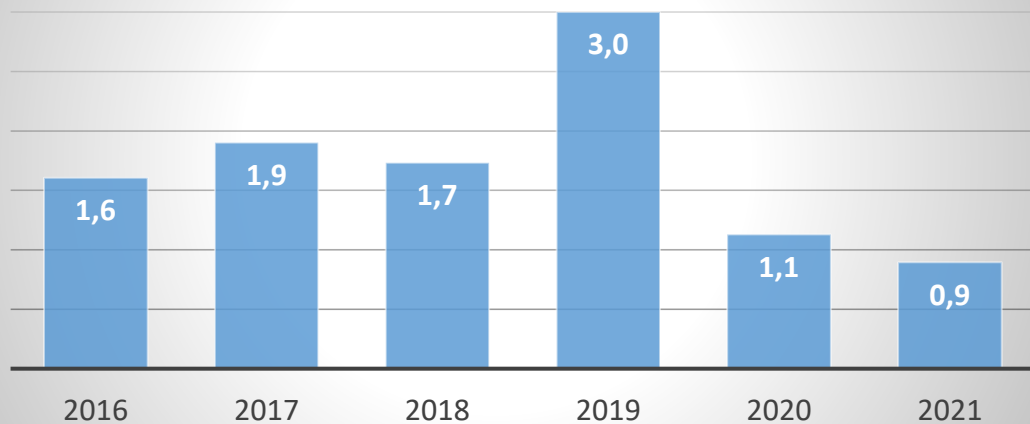

Foto Dick Mooi

Icarusblauwtje

,%waarnemingen

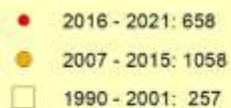

Soort	Gebied	trend 1990-2020	trend vanaf2009
Icarusblauwtje	Drenthe	matige toename	matige afname
Icarusblauwtje	Nederland	matige toename	stabiël

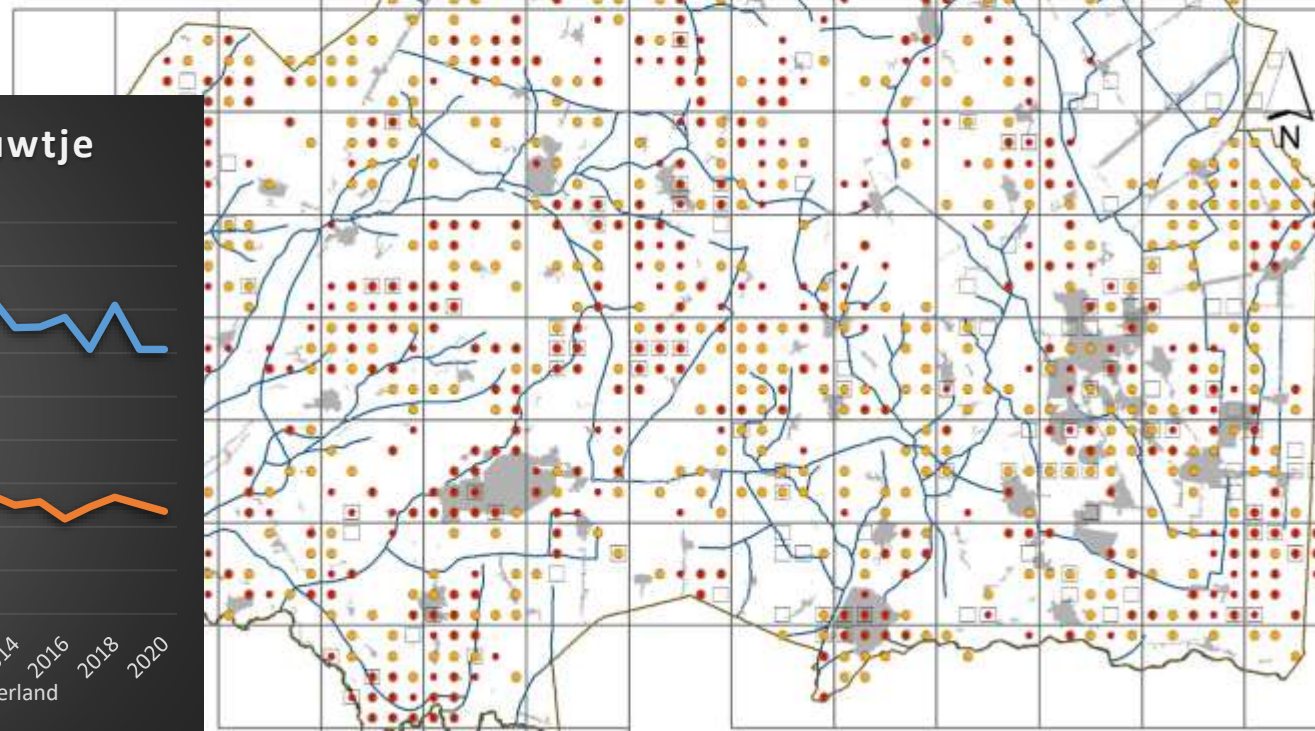

Foto Berta Schuurhuis

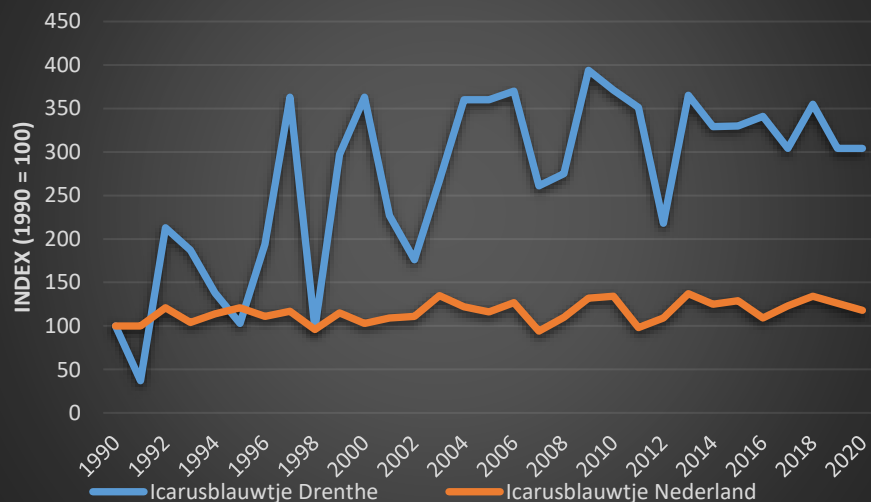
Icarusblauwtje

Boerenlandvlinders in Drenthe
periode 2016 - 2021
2057 km-hokken met een of meer soorten
Bron: NDFF 2016-2021 per 22-02-2022

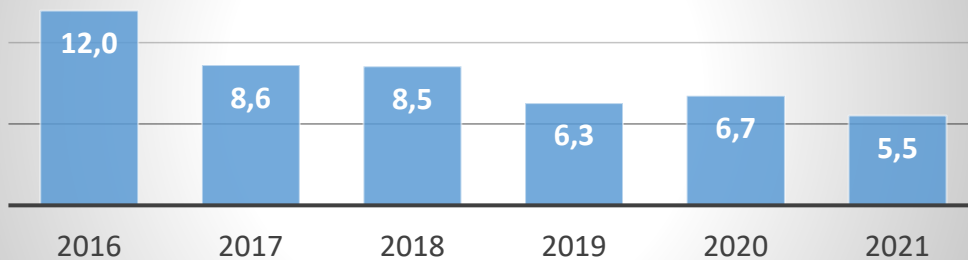

Verspreidingstrends Icarusblauwtje

Bruin zandoogje

%waarnemingen

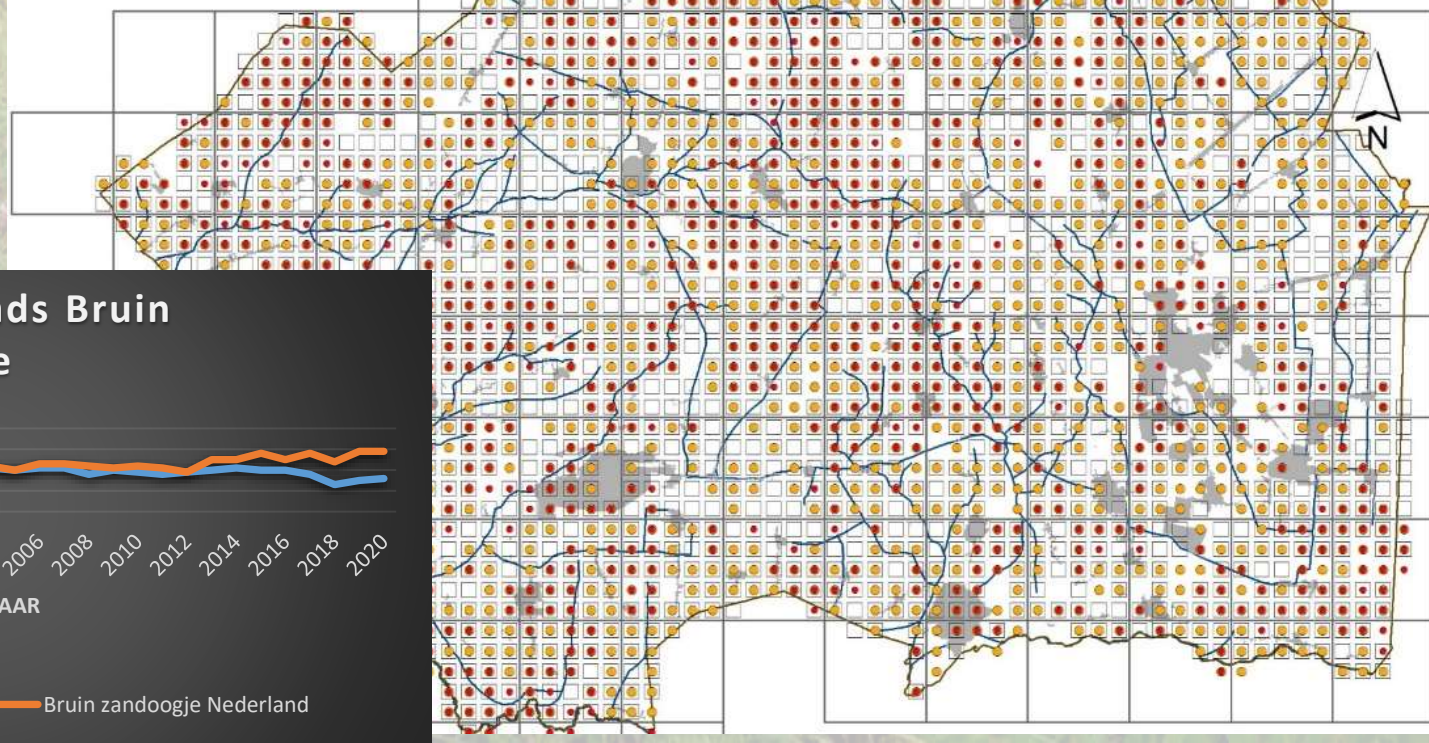
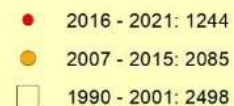

Soort	Gebied	trend 1990-2020	trend vanaf 2009
Bruin zandoogje	Drenthe	matige afname	matige afname
Bruin zandoogje	Nederland	matige toename	matige toename

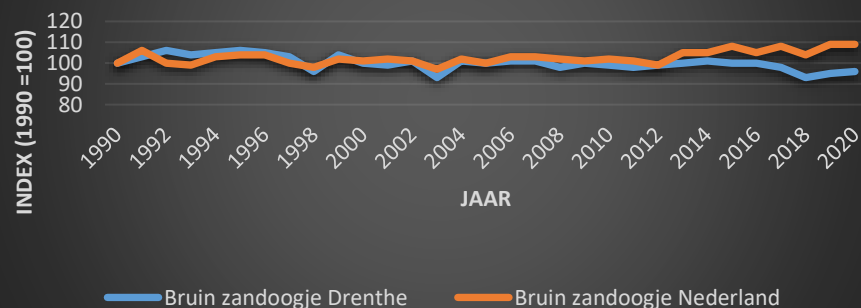
Foto Minko van der Veen

Bruin zandoogje

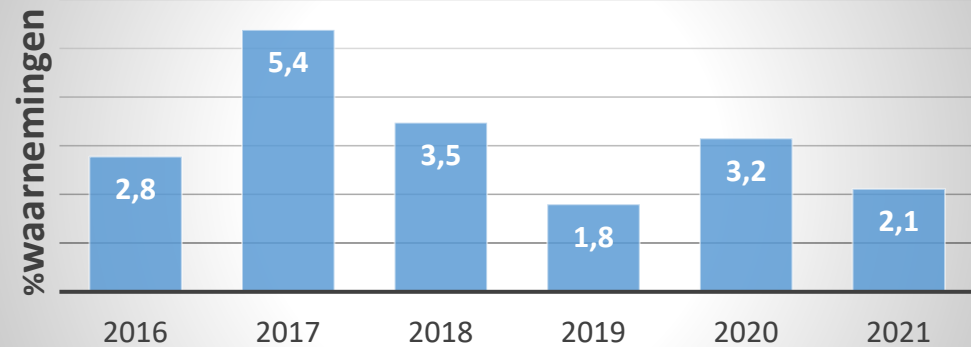

Boerenlandvlinders in Drenthe
periode 2016 - 2021
2057 km-hokken met een of meer soorten
Bron: NDFF 2016-2021 per 22-02-2022

Verspreidingstrends Bruin zandoogje

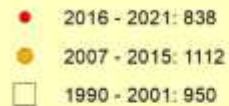

Groot dikkopje

Soort	Gebied	trend 1990-2020	trend Vanaf 2009
Groot dikkopje	Drenthe	stabiel	stabiel
Groot dikkopje	Nederland	matige toename	matige toename

Groot dikkopje

Boerenlandvlinders in Drenthe
periode 2016 - 2021
2057 km-hokken met een of meer soorten
Bron: NDFF 2016-2021 per 22-02-2022

Verspreidingstrends Groot dikkopje

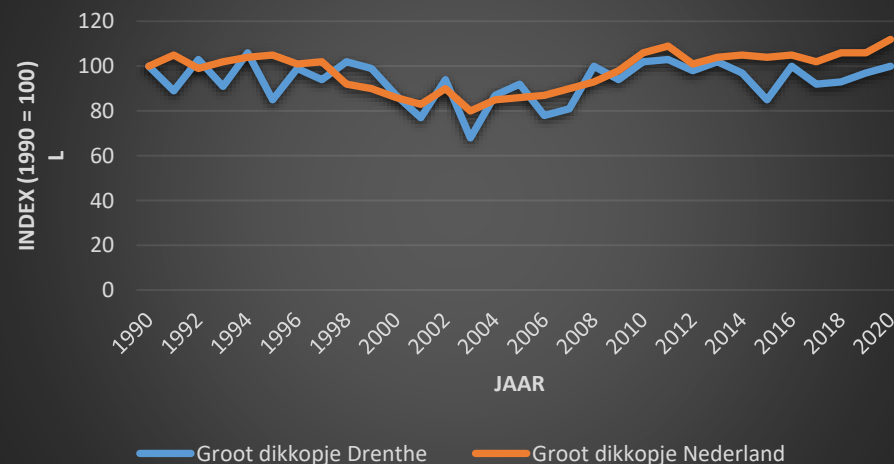
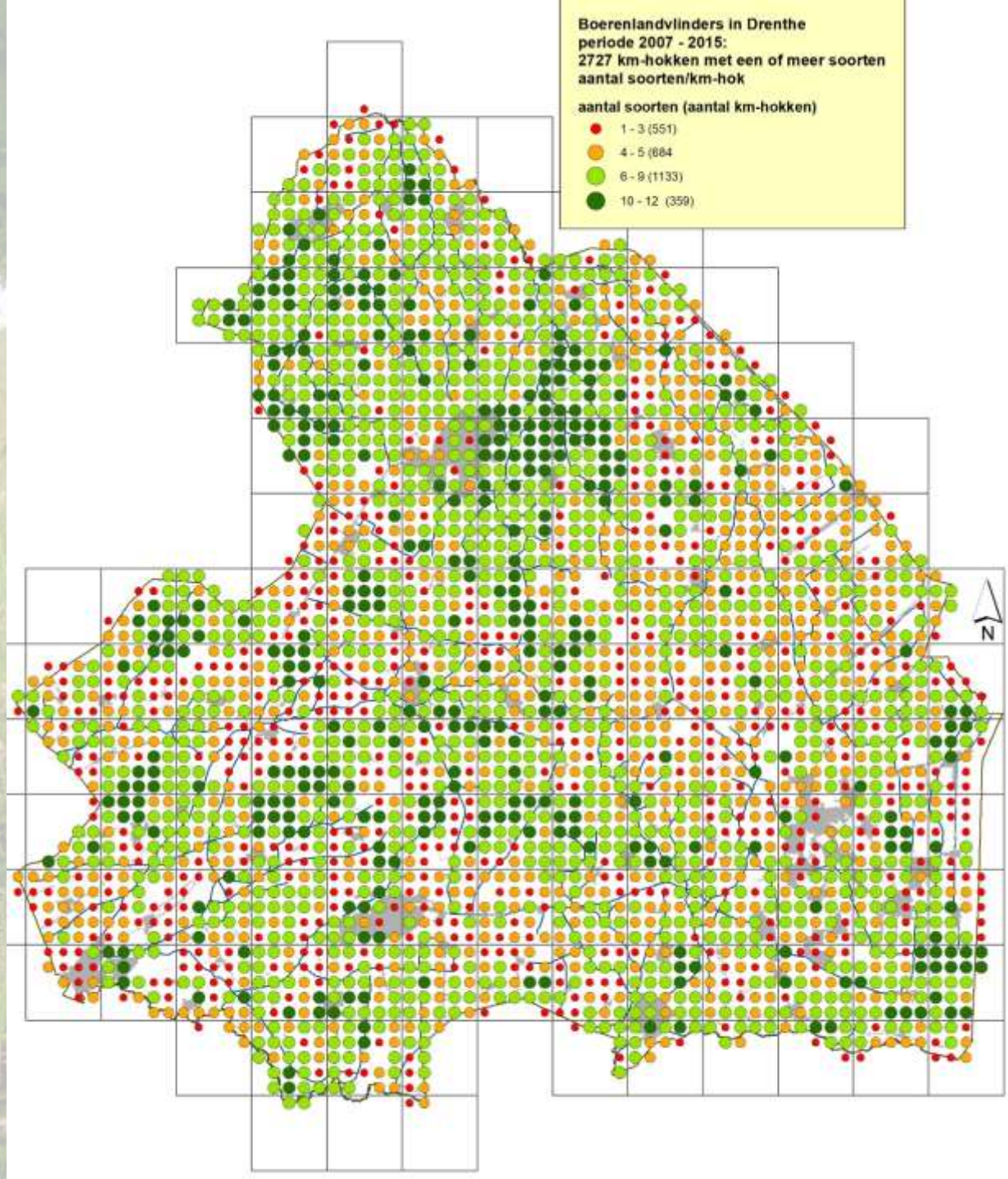
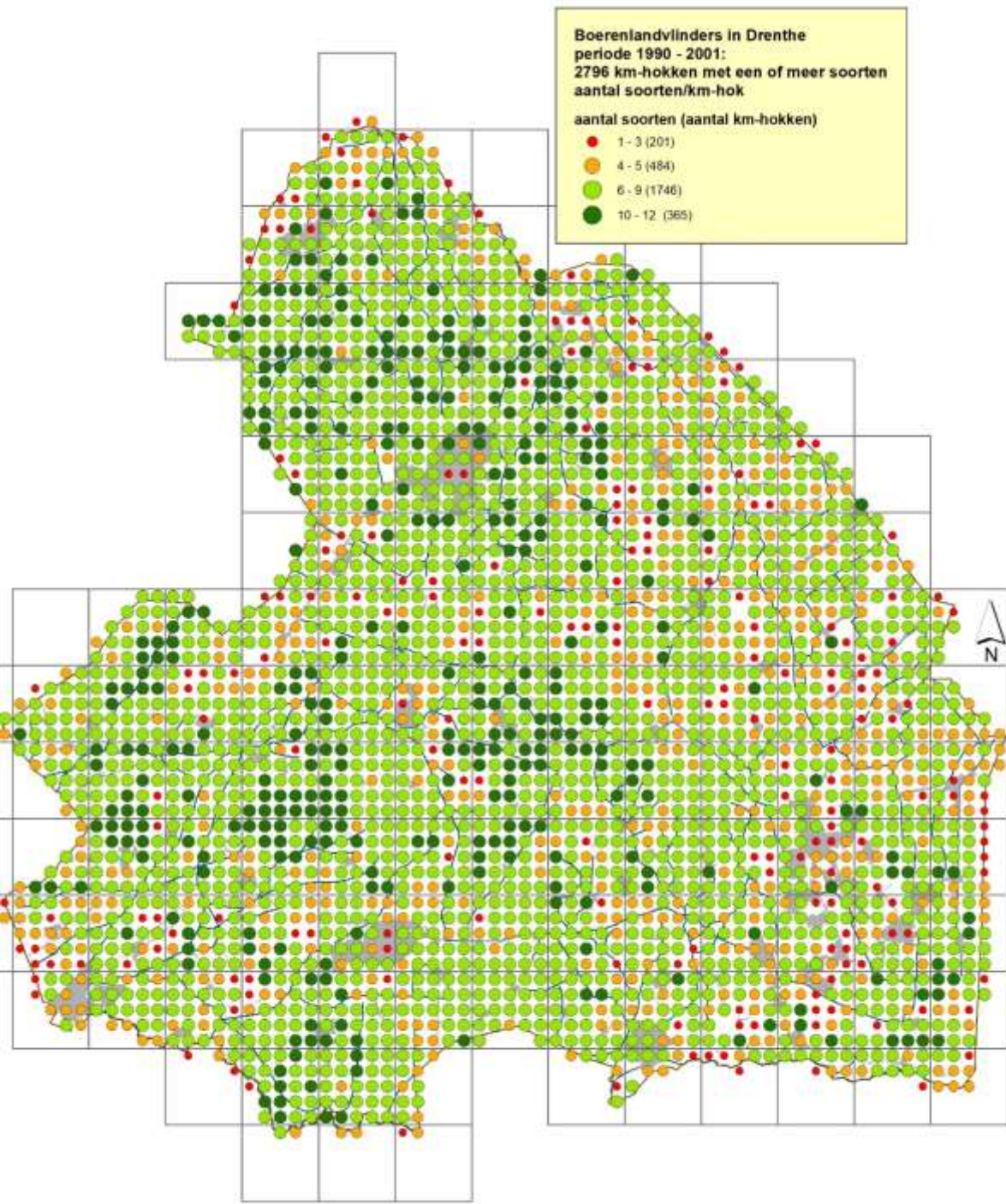
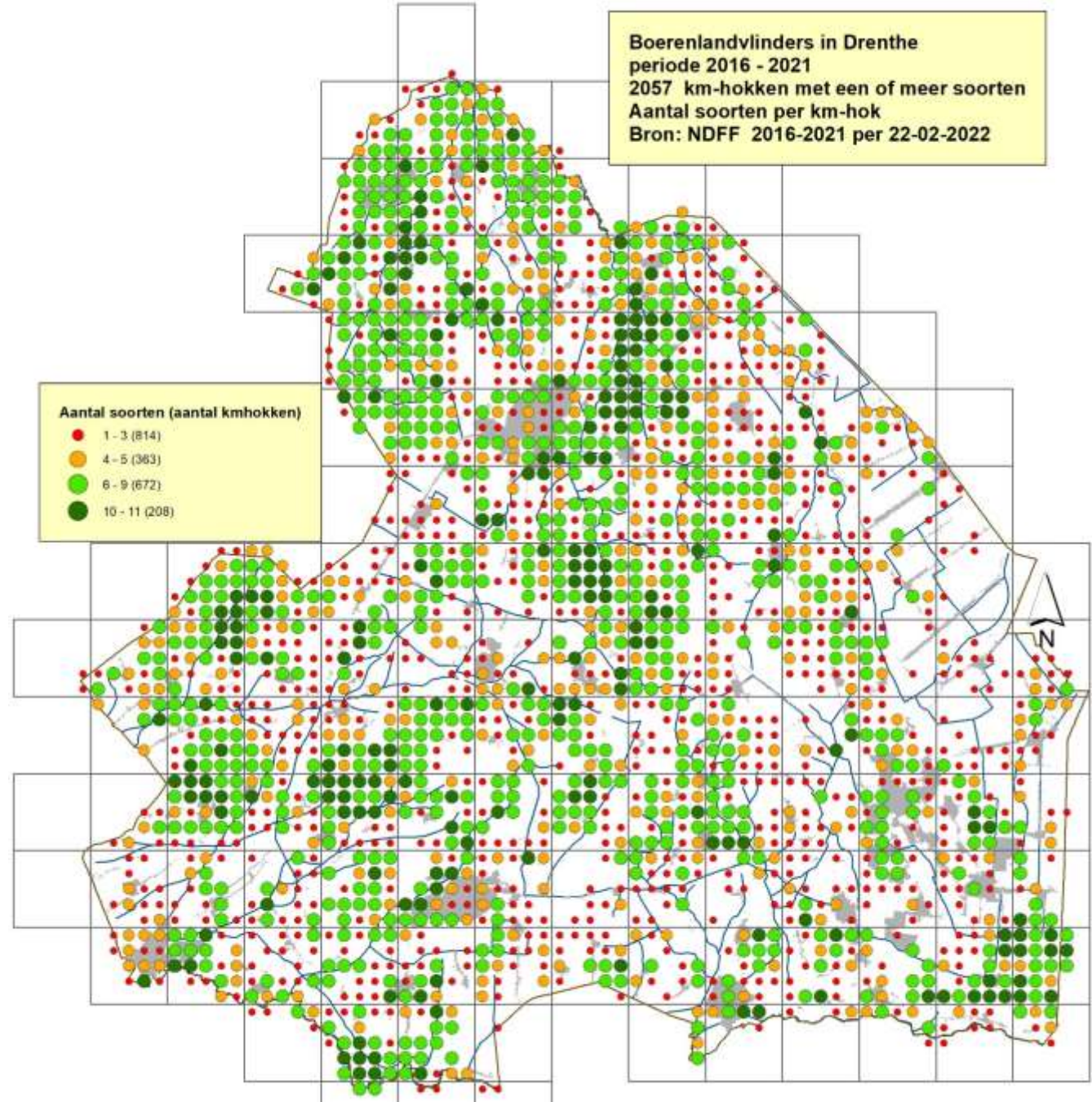
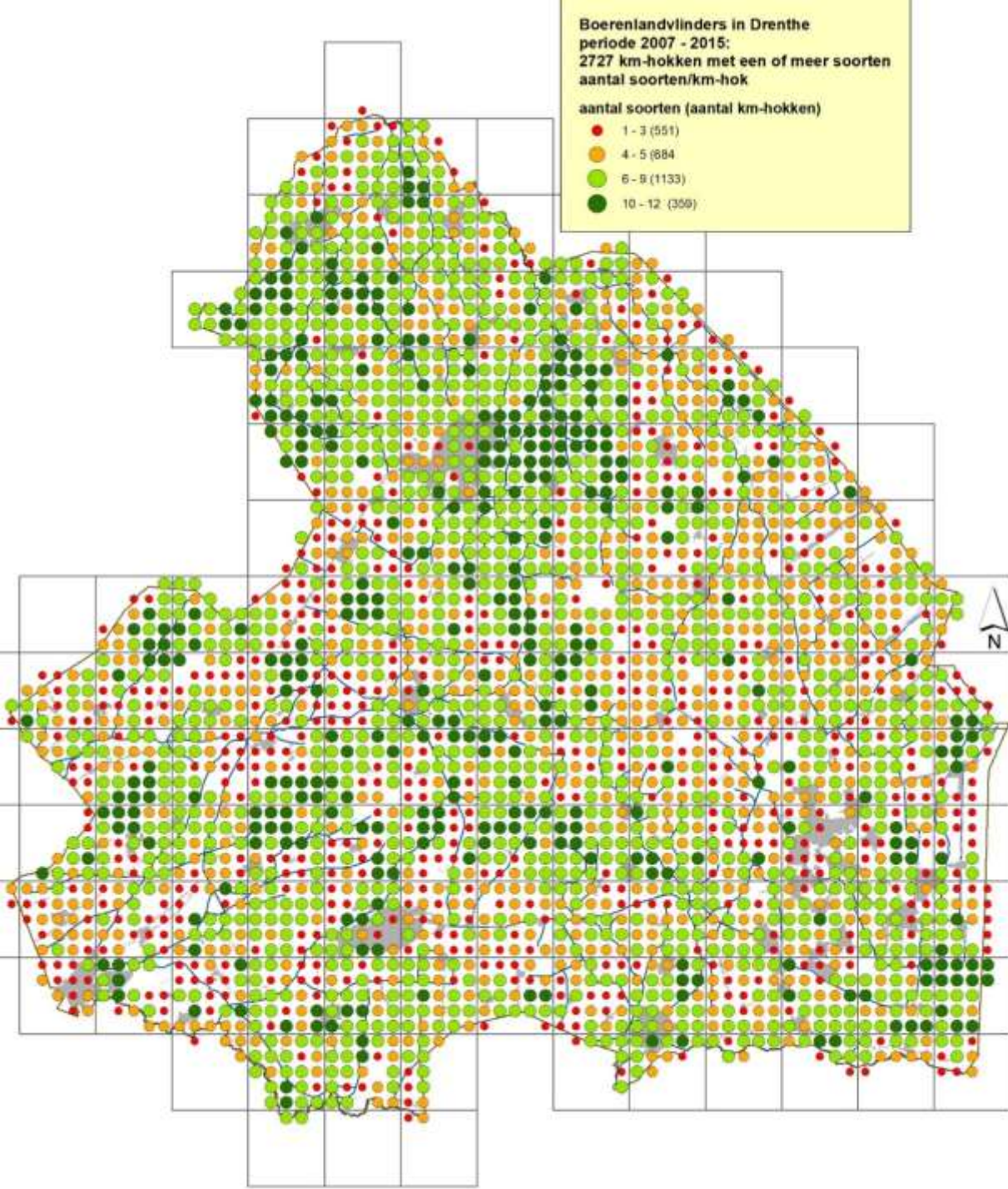

Foto Dick Mooi

Op zoek naar de
Argusvlinder, omgeving
Roswinkel

Het aantal km-hokken per soort boerenlandvlinder in de perioden 1990-2001, 2007-2015 en 2016-2021

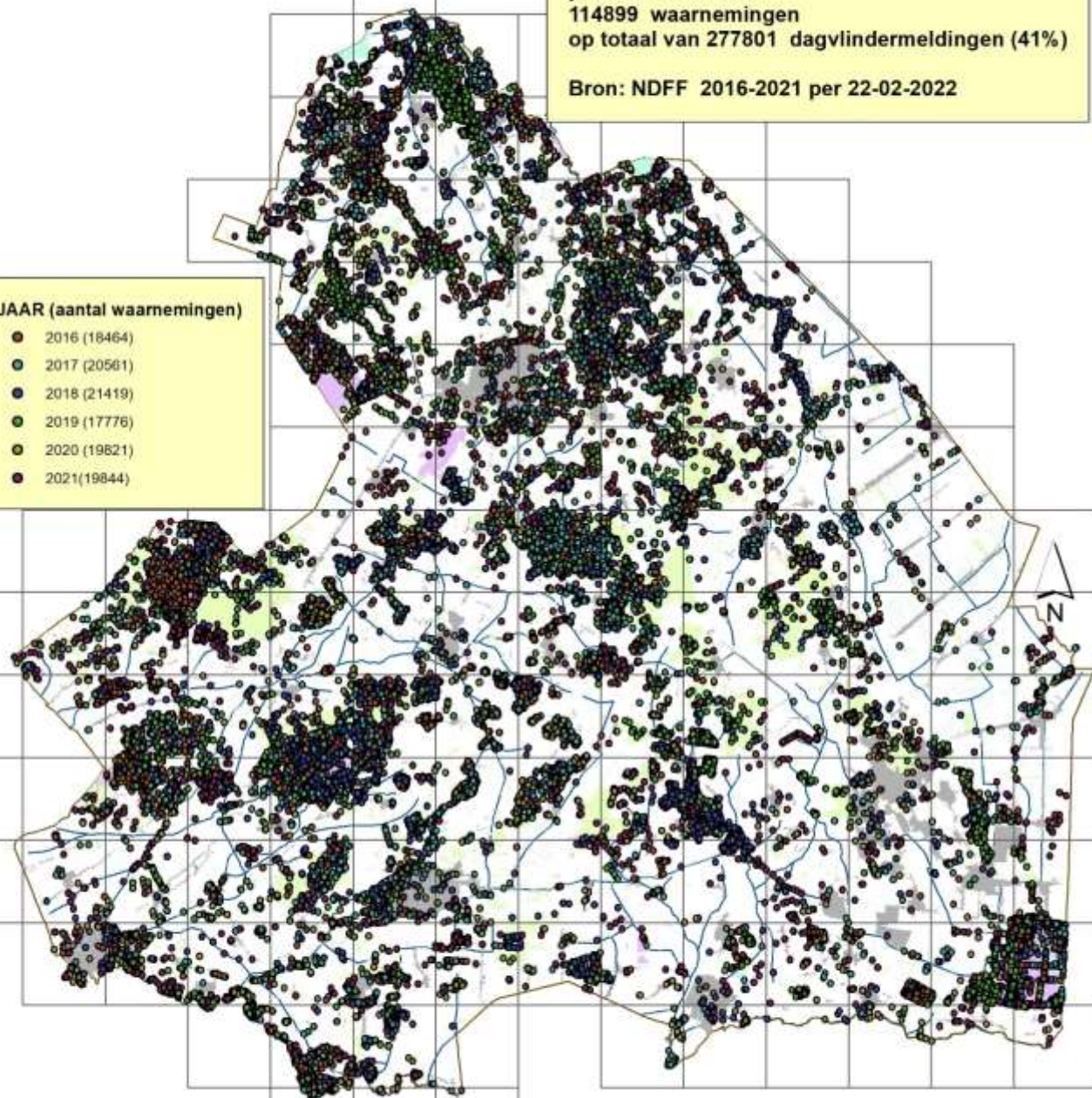
soort	aantal km-hokken			%verschil 2016-2021	%verschil 2016-2021
	Atlas2003	Atlas2016	NDF2016t/m2021	t.o.v atlas2003	t.o.v. atlas2016
Argusvlinder	1481	135	5	-99,7	-97,0
Bruin zandoogje	2498	2085	1244	-50,2	-40,3
Bruine vuurvlinder	749	605	272	-63,7	-55,0
Groot dikkopje	950	1112	838	-11,8	-24,6
Hooibeestje	966	934	812	-15,9	-13,1
Icarusblauwtje	257	1058	658	156,0	-37,8
Klein geaderd witje	2619	2432	1430	-45,4	-41,2
Kleine vuurvlinder	1828	1641	1261	-31,0	-23,2
Koevinkje	2365	2010	1159	-51,0	-42,3
Oranje zandoogje	2341	1233	654	-72,1	-47,0
Oranjetipje	868	1506	1040	19,8	-30,9
Zwartsprietdikkopje	2405	1719	888	-63,1	-48,3

Boerenlandvlinders in Drenthe
periode 2016 - 2021
114899 waarnemingen
op totaal van 277801 dagvlindermeldingen (41%)

Bron: NDFF 2016-2021 per 22-02-2022

JAAR (aantal waarnemingen)

- 2016 (18464)
- 2017 (20561)
- 2018 (21419)
- 2019 (17776)
- 2020 (19821)
- 2021 (19844)

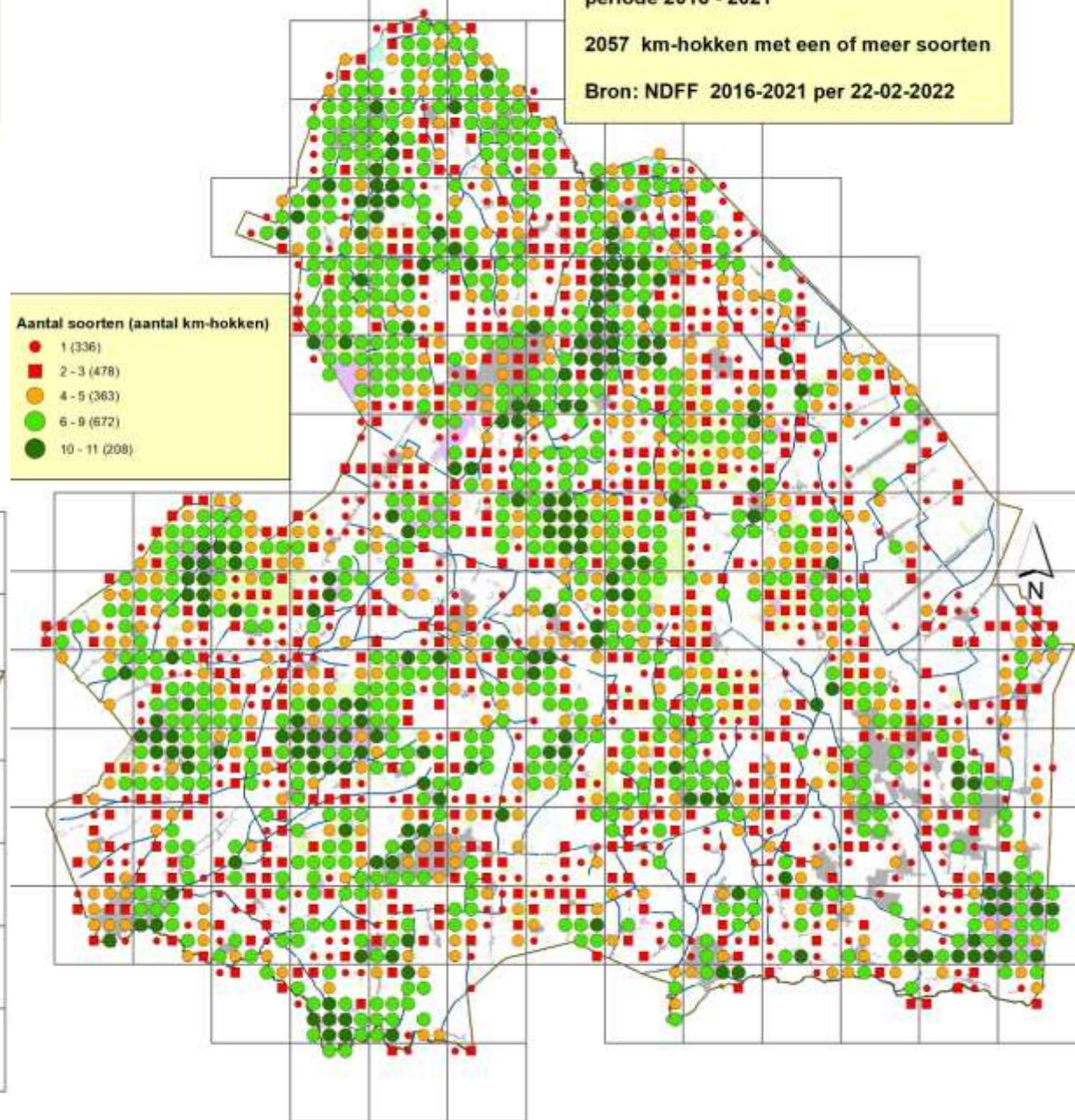
Boerenlandvlinders in Drenthe
periode 2016 - 2021

2057 km-hokken met een of meer soorten

Bron: NDFF 2016-2021 per 22-02-2022

Aantal soorten (aantal km-hokken)

- 1 (336)
- 2 - 3 (478)
- 4 - 5 (363)
- 6 - 9 (672)
- 10 - 11 (208)

Conclusie

- We focussen ons op de natuurgebieden
- Veel 'witte vlekken in het buitengebied'
- Meerdere keren op pad om soorten met maar 1 generatie te treffen!
- Hoe is het 'echt' gesteld met onze boerenlandvlinders?

Op naar een nieuw veldseizoen (2)

- Voortzetting project Boerenlandvlinders:
- Vooral in het agrarische gebied
- Gepresenteerde actuele kaart per soort op www.vlinderwerkgroepdrenthe.nl
- Detailkaarten aan te vragen via boerenlandvlinders@vlinderwerkgroepdrenthe.nl
- **Gezocht: een enthousiaste aanjager voor dit project in samenspraak met het bestuur**

Help mee in uw eigen leefomgeving!

Project Bermscouts

Meer informatie?

<https://www.heeldrenthezoemt.nl/bermscouts/>

Excursie insecten in de berm
o.l.v. Joop Verburg
September 2021

Basiskwaliteit natuur

Naar een minimale kwaliteit van het landelijk gebied, zodat de voor dat landschap karakteristieke en algemene soorten algemeen zijn en algemeen blijven.

Meer informatie?

<https://www.heeldrenthezoemt.nl/nieuws/webinarbasis-kwaliteit-natuur-drenthe/>

Dank!

Met dank aan Karin Uilhoorn en Rika Rijnberg (provincie Drenthe) voor de hulp bij het ophalen en verwerken van de NDFF-gegevens, Michiel Wallis de Vries voor de trendgegevens, de fotografen en jullie voor de aandacht !

Bronnen:

- De Vlinderstichting/CBS
- Gevalideerde NDFF data (via provincie Drenthe)
- Dagvlinders in Drenthe 2003 en 2016

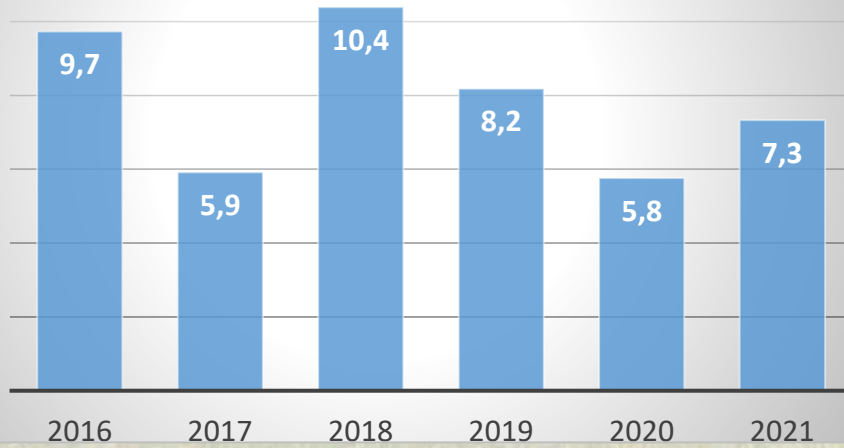

Dank voor uw aandacht!

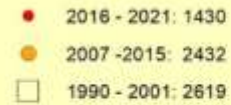
Klein geaderd witje

%waarnemingen

Soort	Gebied	trend 1990-2020	trend vanaf 2009
Klein geaderd witje	Drenthe	matige afname	matige afname
Klein geaderd witje	Nederland	matige afname	matige afname

Klein geaderd witje

Boerenlandvlinders in Drenthe
periode 2016 - 2021
2057 km-hokken met een of meer soorten
Bron: NDFF 2016-2021 per 22-02-2022

Verspreidingstrends Klein geaderd witje

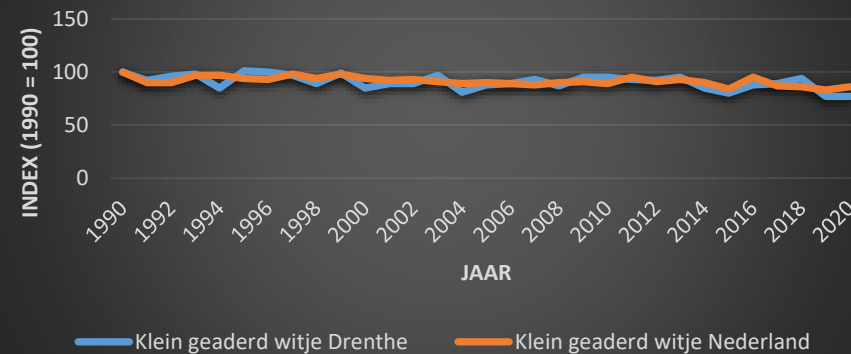

Foto Joop Verburg

Verspreidingstrends Argusvlinder:

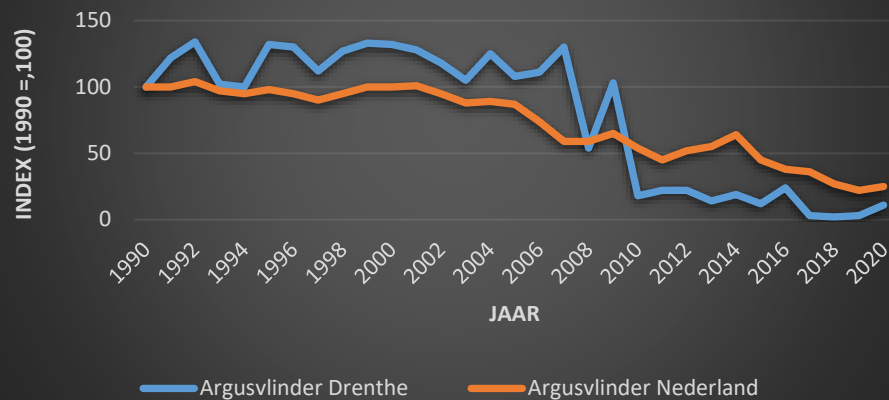

Foto Pieter DeNijs

Soort	Gebied	trend 1990-2020	trend vanaf 2009
Argusvlinder	Drenthe	sterke afname	sterke afname
Argusvlinder	Nederland	matige afname	sterke afname

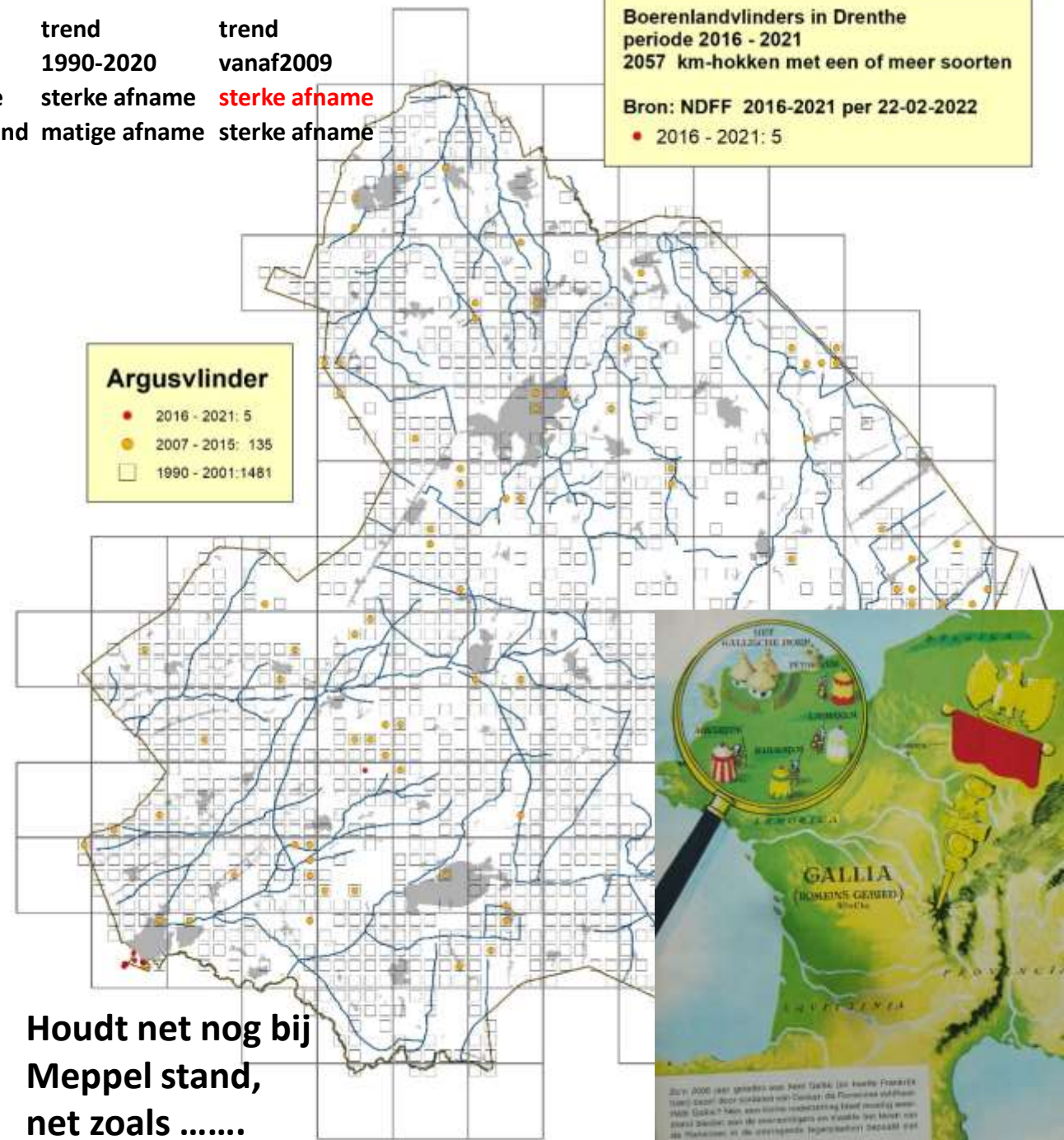
Boerenlandvlinders in Drenthe
periode 2016 - 2021
2057 km-hokken met een of meer soorten

Bron: NDFF 2016-2021 per 22-02-2022

• 2016 - 2021: 5

Argusvlinder

- 2016 - 2021: 5
- 2007 - 2015: 135
- 1990 - 2001: 1481

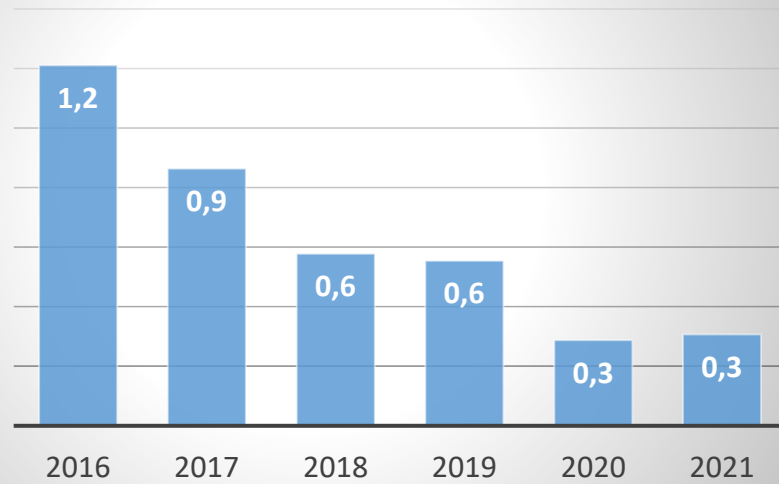

Houdt net nog bij
Meppel stand,
net zoals

Bruine vuurvliinder

%waarnemingen

Soort	Gebied	trend 1990-2020	trend vanaf2009
Bruine vuurvliinder	Drenthe	matige afname	matige afname
Bruine vuurvliinder	Nederland	matige afname	matige afname

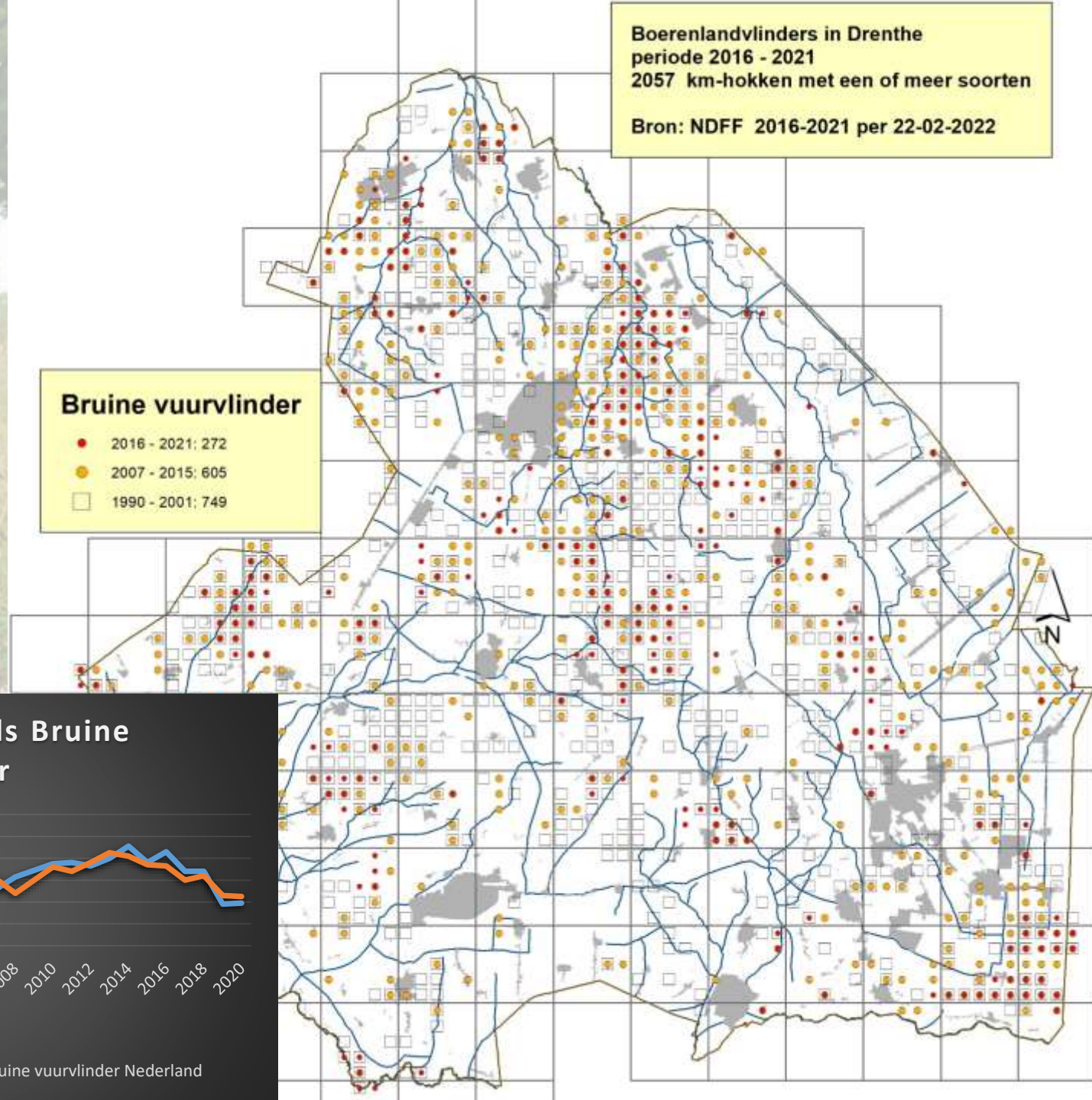

Foto Dick Mooi

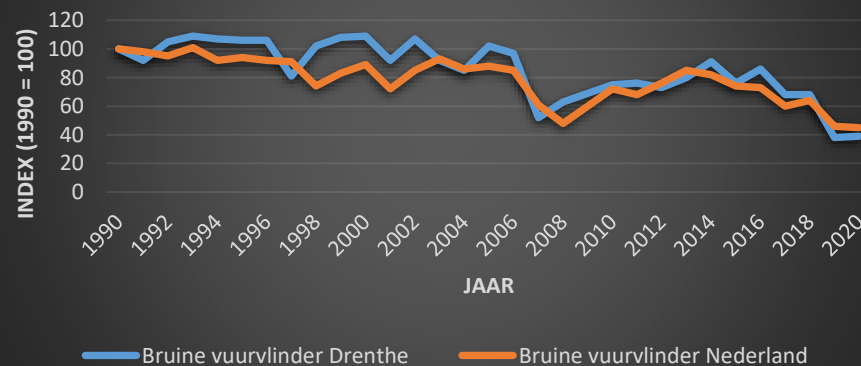
Bruine vuurvliinder

- 2016 - 2021; 272
- 2007 - 2015; 605
- 1990 - 2001; 749

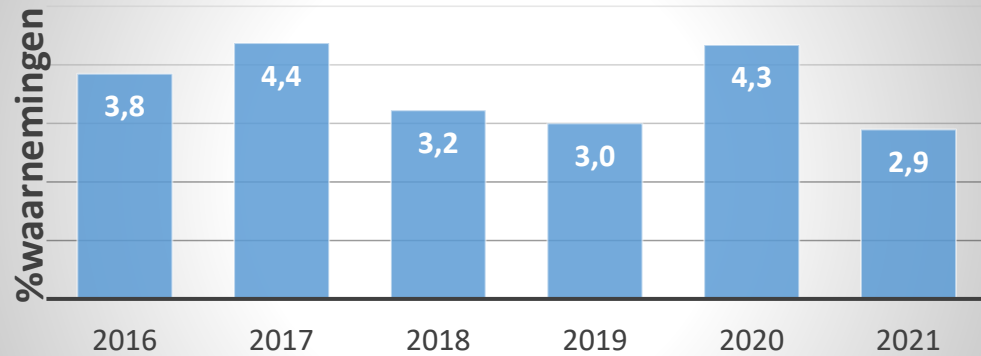
Boerenlandvlinders in Drenthe
periode 2016 - 2021
2057 km-hokken met een of meer soorten
Bron: NDFF 2016-2021 per 22-02-2022

Verspreidingstrends Bruine vuurvliinder

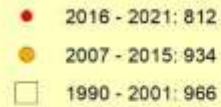

Hooibeestje

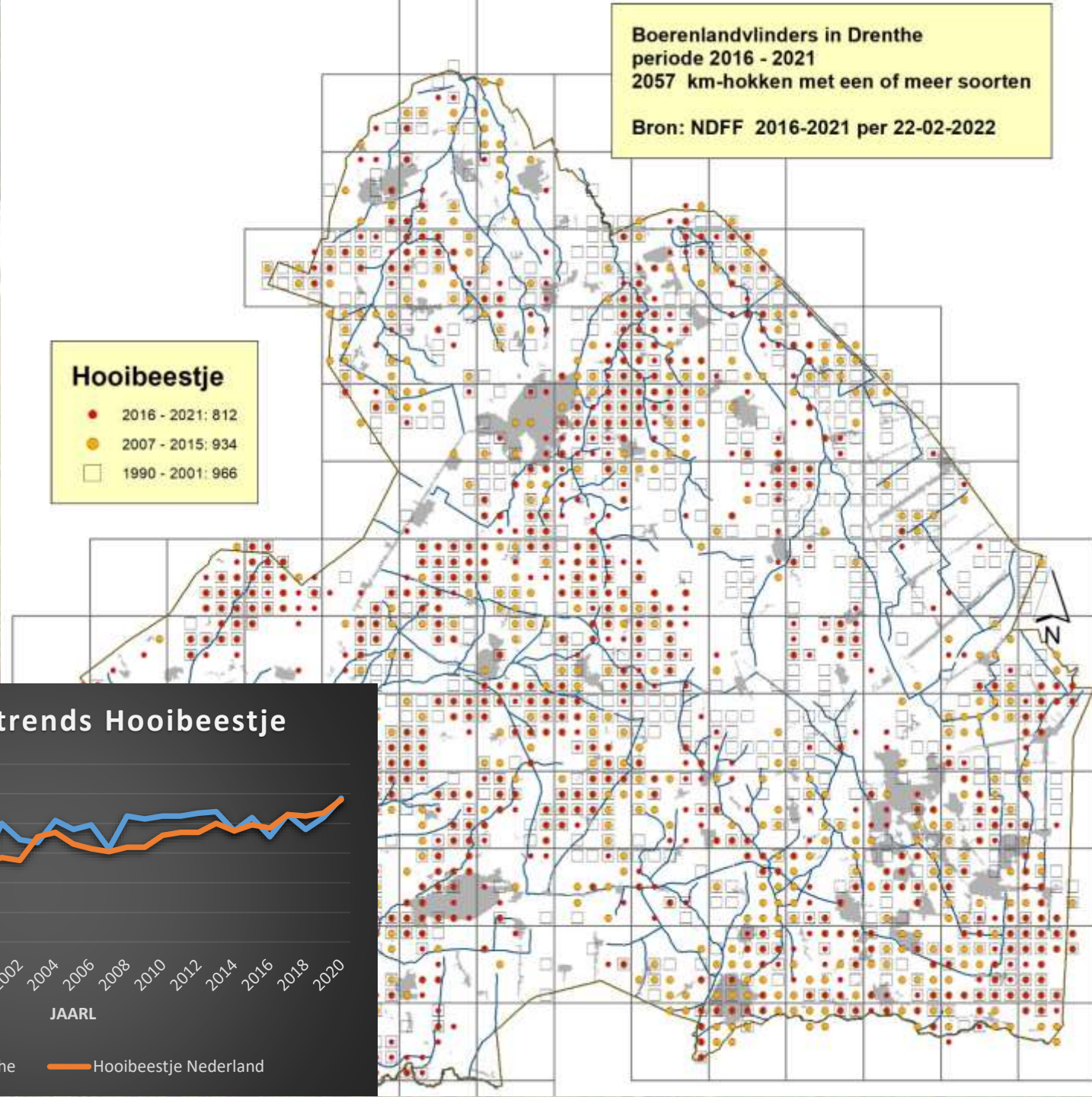

Soort	Gebied	trend 1990-2020	trend vanaf2009
Hooibeestje	Drenthe	stabiel	stabiel
Hooibeestje	Nederland	matige toename	matige toename

Hooibeestje

Boerenlandvlinders in Drenthe
periode 2016 - 2021
2057 km-hokken met een of meer soorten
Bron: NDFF 2016-2021 per 22-02-2022

Verspreidingstrends Hooibeestje

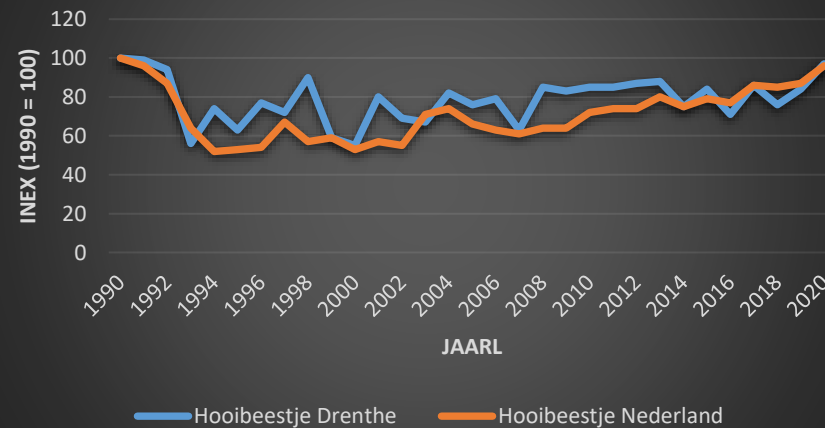
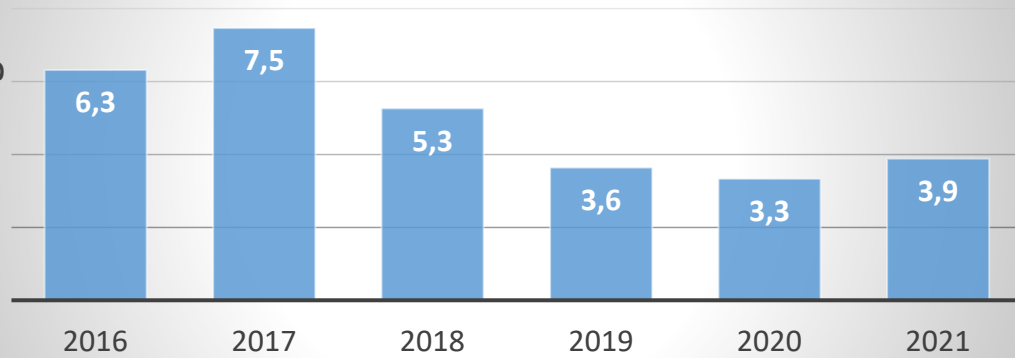

Foto Janet Wijsman

Koevinkje

%waarnemingen

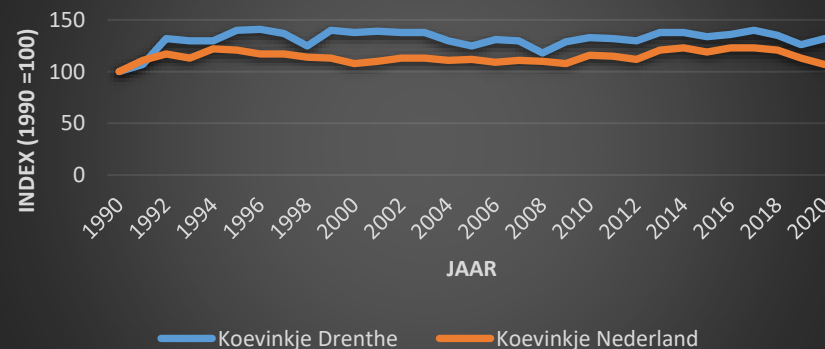

Soort	Gebied	trend 1990-2020	trend vanaf 2009
Koevinkje	Drenthe	stabiel	stabiel
Koevinkje	Nederland	matige toename	matige toename

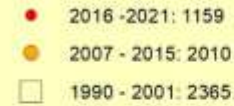

Foto Dick Mooi

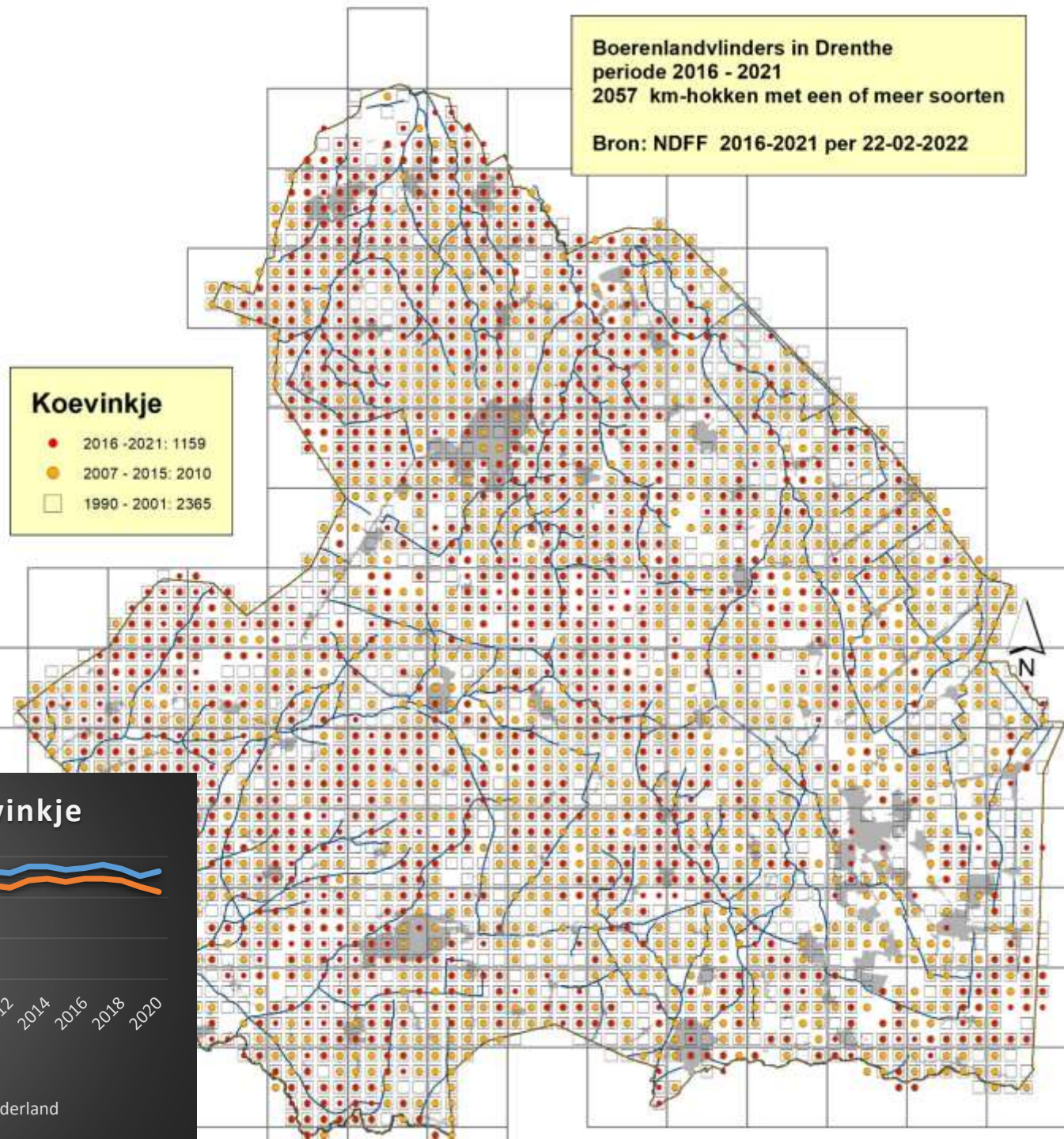
Verspreidingstrends Koevinkje

Koevinkje

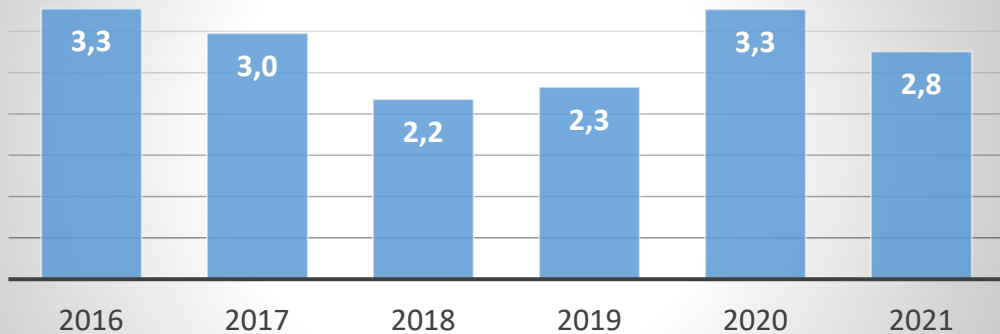

Boerenlandvlinders in Drenthe
periode 2016 - 2021
2057 km-hokken met een of meer soorten
Bron: NDFF 2016-2021 per 22-02-2022

Oanje zandoogje

,%waarnemingen

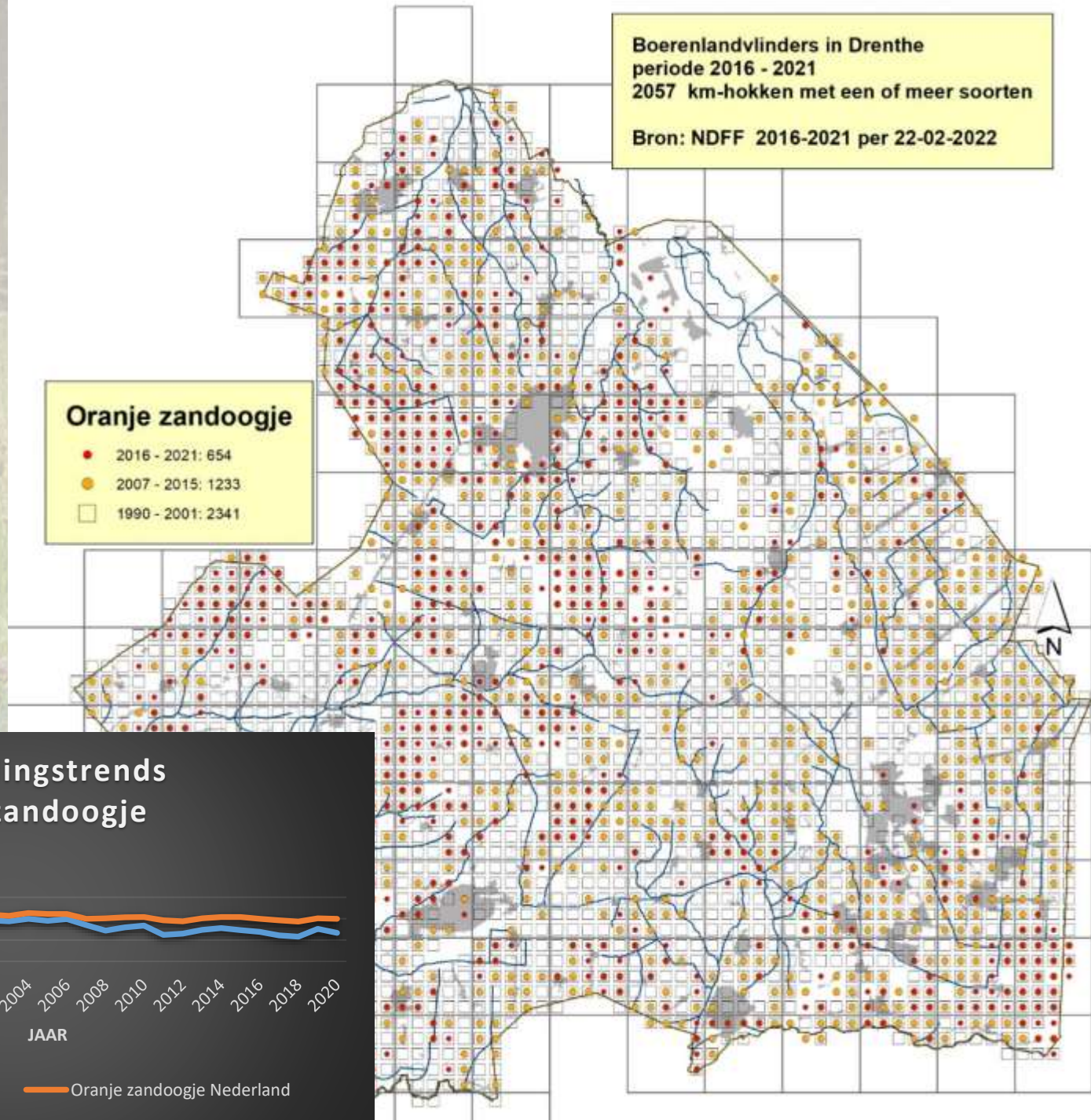
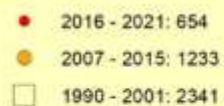

Soort	Gebied	trend 1990-2020	trend vanaf 2009
Oranje zandoogje	Drenthe	matige afname	matige afname
Oranje zandoogje	Nederland	matige afname	matige afname

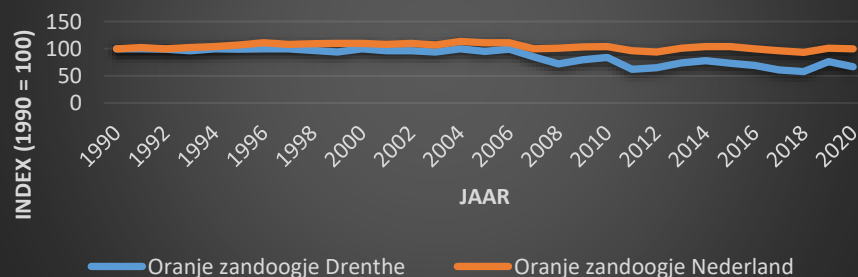

Foto Dick Mooi

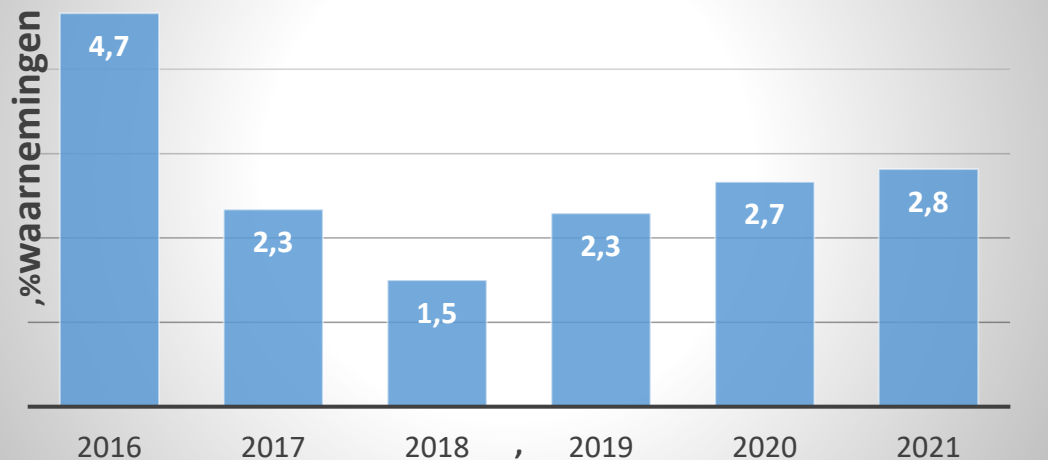
Oranje zandoogje

Verspreidingstrends Oranje zandoogje

Zwartsprietdikkopje

Soort	Gebied	trend 1990-2020	trend vanaf 2009
Zwartsprietdikkopje	Drenthe	matige afname	matige afname
Zwartsprietdikkopje	Nederland	matige afname	matige afname

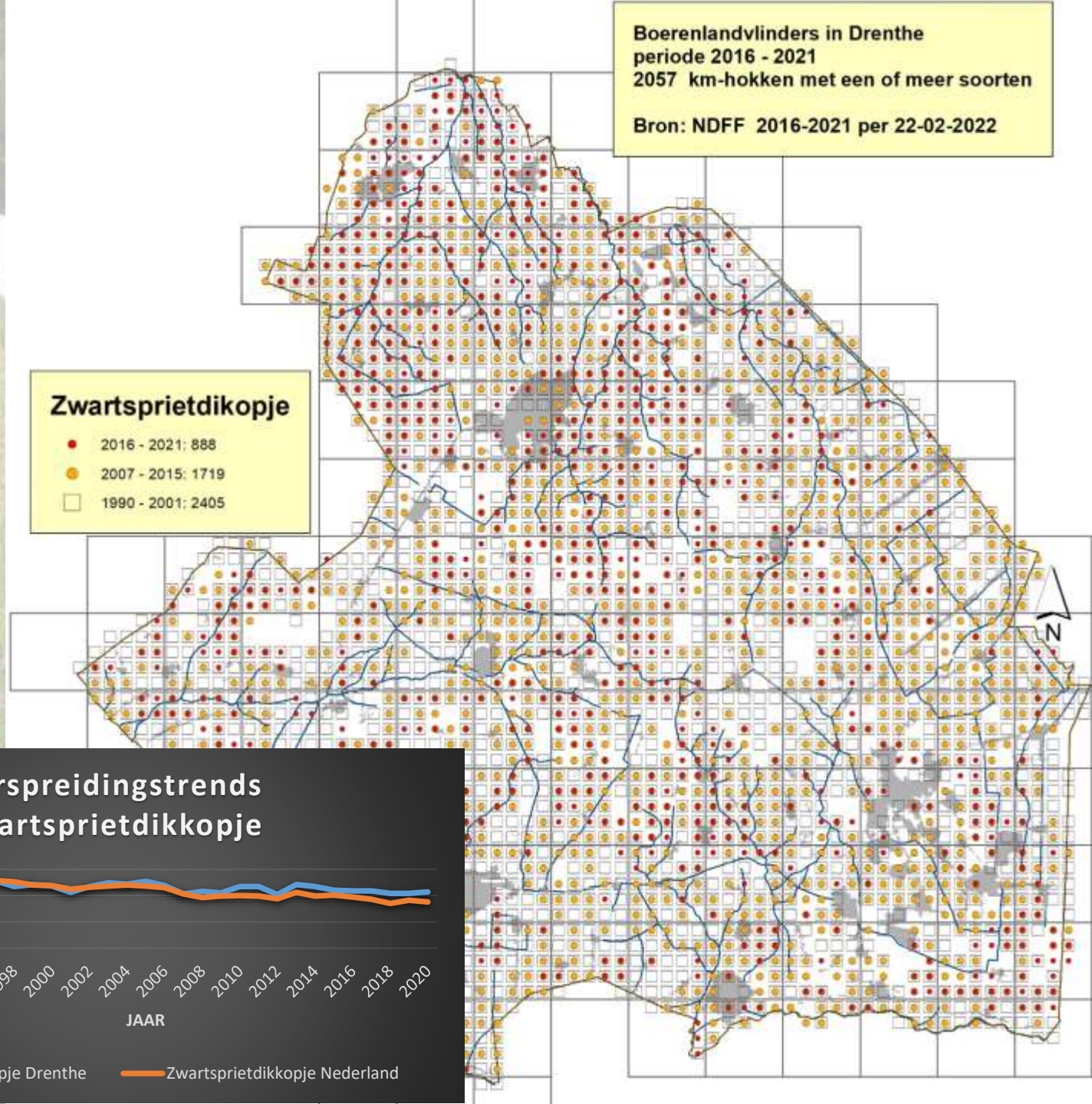

Foto Minko van der Veen

Verspreidingstrends Zwartsprietdikkopje

